

<p>ЗАТВЕРДЖЕНО Вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди від «<u>30</u> <u>вересня</u> 20<u>21</u> р. протокол № <u>9</u></p>		<p>Шифр документа <u>04-05/105-11</u></p>	<p>Система управління якістю ХНПУ імені Г.С.Сковороди</p> <p>КОНЦЕПЦІЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ НА 2021-2025 РР.</p>	<p>УВЕДЕНО В ДІЮ наказом ректора від «<u>23</u> <u>вересня</u> 20<u>21</u> р. № <u>10/2021</u> УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Г.С.СКОВОРОДИ № 02125585</p> <p>Юрій Бейчук</p>
---	---	---	--	--

КОНЦЕПЦІЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ НА 2021-2025 РР.

ПОГОДЖЕНО

Начальник юридичного відділу
Олена ТАРАСЕНКО

«24 вересня 2021 р.

РОЗРОБНИК

Проректор з навчально-виховної роботи
Наталія БОРИСЕНКО

«23 вересня 2021 р.

Розробник: Проректор з навчально-виховної роботи Наталія БОРИСЕНКО.

Ухвалено Вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди протокол від «30» вересня 2021 р. № 9.

Затверджено наказом ректора Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди від «30» вересня 2021 р. № 190 од.

ЗМІСТ

1. Загальні положення	4 стор.
2. Мета і завдання виховної роботи в університеті	6 стор.
3. Принципи виховної роботи в університеті	8 стор.
4. Основні напрями виховної роботи	10 стор.
4.1. <i>Громадянське виховання</i>	10 стор.
4.2. <i>Національно-патріотичне виховання</i>	11 стор.
4.3. <i>Професійне виховання</i>	13 стор.
4.4. <i>Правове виховання</i>	14 стор.
4.5. <i>Етичне виховання</i>	15 стор.
4.6. <i>Трудове виховання</i>	16 стор.
4.7. <i>Економічне виховання</i>	17 стор.
4.8. <i>Екологічне виховання</i>	17 стор.
4.9. <i>Мультикультурне виховання</i>	18 стор.
4.10. <i>Художньо-естетичне виховання</i>	20 стор.
4.11. <i>Фізичне виховання</i>	20 стор.
4.12. <i>Інформаційна культура</i>	21 стор.
5. Основні форми виховної роботи	22 стор.
6. Суб'єкти, що забезпечують реалізацію Концепції виховної роботи в університеті	23 стор.
7. Організація та планування виховної роботи	23 стор.
8. Розвиток студентського самоврядування	25 стор.
9. Функції викладача у виховній роботі	28 стор.
10. Значення куратора академічної групи	29 стор.
11. Способи управління виховним процесом	33 стор.
12. Оцінка стану виховної роботи та її результативності	33 стор.
13. Шляхи реалізації Концепції	34 стор.
14. Матеріально-технічне забезпечення умов реалізації Концепції	35 стор.
15. Перелік нормативно-правових актів для використання при організації виховної роботи зі студентами	36 стор.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Концепція є основним нормативним документом, який регламентує організацію виховної роботи в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди.

Виховний процес в університеті органічно переплітається з навчанням студентів, опануванням основами наук та педагогічної професії, багатством національної і світової культури. Виховна робота в університеті спрямована на систематичну й цілеспрямовану підготовку нової генерації педагогічної еліти, формування інтелектуального генофонду нації, примноження професійного та культурного потенціалу особистості, набуття молодим поколінням соціального досвіду, успадкування духовних здобутків українського народу, досягнення високої культури міжнаціональних взаємовідносин, формування головних цінностей громадянина незалежної держави, відчуття самодостатності.

Закон України «Про освіту» визначає, що «метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, розвиток її талантів, розумових і фізичних здібностей, виховання високих моральних якостей, формування громадян, здатних до свідомого суспільного вибору, збагачення на цій основі інтелектуального, творчого, культурного потенціалу народу». Це свідчить про те, що в державі і сформований підхід до навчання та виховання як до єдиного процесу, який є безперервним на всіх етапах освіти. Це також означає, що головним завданням діяльності закладів вищої освіти є не тільки підготовка спеціалістів із теоретичним і кваліфікаційним рівнем, що відповідає світовим стандартам, а й таких спеціалістів, які керуються в професійній діяльності і житті в цілому свідомою позицією приналежності до свого народу і держави, дотримуються державних законів і моральних норм, закладених в ментальності свого народу.

Основними завданнями виховної роботи є послідовне впровадження вимог Закону України «Про вищу освіту» та Концепції Нової української

школи, у наслідок чого ефективно здійснюється підготовка компетентної, усебічно розвиненої, духовно багатой особистості вчителя, який є патріотом і свідомим громадянином України. Актуальним є запровадження парадигми студентоцентрованого навчання: створення оптимальних умов для самореалізації особистості студента; умов педагогіки партнерства, що ґрунтується на співпраці професорсько-викладацького складу та студентства; використання різних форм соціальної активності та громадської ініціативи.

Відповідно студент педагогічного університету – це цілісна, всебічно розвинена особистість, здатна до критичного мислення; патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами, здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини; інноватор, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, навчатися впродовж життя.

З огляду на досягнення європейських і світових стандартів якості освіти, в університеті передбачено систему заходів, спрямованих на формування громадянських цінностей випускників університету, високого рівня вихованості викладачів і співробітників. Це сприяє формуванню особистості шляхом упровадження різних форм і методів патріотичного, правового, екологічного, економічного, естетичного виховання, утвердження в учасників освітнього процесу загальнолюдських моральних цінностей, соціальної активності, стійкої громадянської позиції та відповідальності, здорового способу життя, уміння вільно мислити і само організовуватися в сучасних умовах.

Саме тому серед пріоритетів виховання особистості фахівця є розвиток таких його якостей, як високий професіоналізм, активність, мобільність, почуття відповідальності, уміння працювати в команді, швидко орієнтуватися в ситуації, приймати самостійні рішення, формувати потребу в постійному оновленні знань і самовдосконаленні, розвивати культуру міжособистісного спілкування тощо.

Розробка даної Концепції зумовлена логікою розвитку системи виховання в університеті, враховує особливості освітньої діяльності університету та наявний кадровий ресурсний потенціал. Підставою для розробки цієї концепції стала «Концепція виховної роботи в ХНПУ імені Г. С. Сковороди», ухвалена рішенням Вченої ради університету протокол № 9 від 30 вересня 2021 року і затверджена наказом ректора університету № 190 - од від 30.09.2021 р.

2. МЕТОЮ ВИХОВНОЇ РОБОТИ В УНІВЕРСИТЕТІ є: *розвиток творчих педагогічних здібностей молодих фахівців, їх громадянське самоусвідомлення, поєднання глибоких професійних знань, умінь і практичних навичок з національною свідомістю, високою духовною, моральною, художньо-естетичною, правовою, політичною, фізичною, екологічною культурою, здатністю захищати й відстоювати власні позиції і погляди, керуючись національними інтересами та потребами суспільства.*

Досягнення мети виховання передбачає розв'язання таких **завдань**:

- створення комфортних соціально-психологічних умов для формування загальнокультурних і професійних компетенцій студентської молоді;
- формування патріотизму і національної свідомості, поваги та любові до України, шанування її історії та належне володіння державною мовою;
- забезпечення умов для самореалізації особистості відповідно до її здібностей, власних і громадських потреб та інтересів;
- *збереження та примноження моральних, духовних, культурних цінностей і досягнень суспільства;*
- *уміння співіснувати в соціумі, незважаючи на ідеологічні, політичні, міжконфесійні розбіжності;*
- формування корпоративної культури закладу вищої освіти, що визначає систему ціннісних орієнтацій студентів, співробітників та викладачів університету; зміцнення і розвиток кращих вишівських традицій;

- розвиток інтернаціональних почуттів, створення умов для ознайомлення специфіки життєдіяльності інших держав і суспільств, утвердження поваги до культури, звичаїв, традицій народів світу;
- професійне виховання, яке передбачає становлення студентської молоді як досвідчених фахівців, котрі досконало володіють професійними знаннями, вміють творчо застосовувати їх на практиці;
- створення умов для безперервного розвитку творчих здібностей студентів та організації їх позитивного дозвілля, ознайомлення з основами вітчизняної культури, залучення студентів до участі у творчих колективах університету;
- виховання правової культури, а саме – поваги до Конституції, законодавства України, державної символіки, знання та дотримання правових норм і принципів;
- розвиток і вдосконалення діяльності органів студентського самоврядування університету, волонтерського, правоохоронного, екологічного руху;
- *створення умов для реалізації учасниками освітнього процесу їхніх здібностей і талантів;*
- охорона і забезпечення розвитку повноцінного фізичного, психічного та духовного здоров'я студентства;
- проведення комплексу профілактичних заходів із попередження наркоманії, тютюнопаління, вживання алкоголю;
- виховання потреби в активній протидії виявам антигромадської поведінки, правопорушень, бездуховності, аморальності та будь-яких проявів націоналізму та екстремізму в студентському середовищі;
- створення в університеті умов для розвитку студентських ініціатив і реалізації студентських проектів;
- удосконалення роботи кураторів студентських академічних груп;
- забезпечення соціального захисту та психологічної підтримки студентів університету;

- удосконалення виховної та соціальної діяльності в студентських гуртожитках університету;
- запобігання пропаганди насильства, жорстокості, міжнаціональної ворожнечі, теорій та поглядів, спрямованих на дискредитацію державних інтересів України.

3. ФУНДАМЕНТАЛЬНИМИ ПРИНЦИПАМИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ ВІДПОВІДНО ДО КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ Є:

1. Принцип гуманізму, який передбачає створення найкращих умов для інтелектуального і соціального розвитку студентів; виявлення глибокої поваги до людини; визнання природного права кожної особистості на свободу, соціальний захист, розвиток здібностей, вияв індивідуальності, самореалізацію фізичних, психічних і соціальних потенцій індивідуальності, створення соціально-психічного фільтра проти руйнівних впливів і негативних чинників навколишнього природного і соціального середовища; виховання в молоді гуманізму, милосердя, доброчинності.
2. Принцип демократичності, який потребує подолання авторитарного стилю виховання, врахування думки колективу й кожної особистості, виховання особистості як вищої природної і соціальної цінності, формування колективу на засадах волі і прагнень його членів та вільної особистості.
3. Принцип національної спрямованості виховання, який передбачає формування в молоді національної свідомості, любові до України, свого народу, шанобливого ставлення до його культури, здатності зберегти свою національну ідентичність, пишатися приналежністю до українського народу, брати участь у розбудові та захисті своєї держави.
4. Принцип виховання в активній діяльності, який пов'язаний із психологічними особливостями студентів. В основу цього принципу покладена різноманітна активна діяльність студентів (трудова, громадська, інтелектуальна тощо), при реалізації якої формується їхня психіка.

5. Принцип неперервності, який передбачає те, що виховання є багатогранним і багатофакторним процесом, що не обмежується часовими та віковими межами; виховання здійснюється від часу народження і триває впродовж усього життя.
6. Принцип цілеспрямованості виховання, який передбачає спрямування виховної роботи на досягнення основної мети виховання – всебічно розвиненої особистості.
7. Принцип єдності виховання і життєдіяльності, за яким процес виховання – не відокремлена сфера діяльності уособлених людей, він є цілісною системою організації життєдіяльності дітей і дорослих у сім'ї, школі, на виробництві, в соціально-природному середовищі; кожен компонент такої діяльності певним чином впливає на формування тих чи інших якостей особистості; організовуючи будь-який вид діяльності, треба намагатися, щоб вона мала виховний потенціал.
8. Принцип народності, який передбачає єдність загальнолюдських і національних цінностей, забезпечення національної спрямованості виховання, оволодіння духовними багатствами свого народу: мовою, традиціями, звичаями, національно-етнічною культурою, шанобливе ставлення до національних надбань тих народів, які мешкають в Україні.
9. Принцип етнізації, який передбачає закладений у процес виховання національний зміст, спрямований на формування національної свідомості і національної гідності; створення умов для дітей усіх національностей, які є громадянами України, для вивчення традицій, звичаїв, обрядів свого народу; забезпечення умов для усвідомлення етнічної єдності зі своїм народом, його культури, формування національної ментальності; виховання в молоді соціальної відповідальності за збереження, примноження і розвиток етнічної культури.
10. Принцип оптимістичного прогнозування та опори на позитивні якості студентів, який передбачає, що кожна людина має позитивні риси характеру,

які треба враховувати, здійснюючи процес виховання, а також звертати увагу самого студента на його позитивні особистісні риси.

11. Принцип виховання особистості в колективі, який передбачає здатність колективу впливати на виховання особистості, участь студентів у самоврядуванні, що сприяє розвитку самостійності та ініціативи. Індивід стає особистістю завдяки спілкуванню і пов'язаному з ним відокремленню. Найкращі умови для спілкування й відокремлення створюються в колективі. Отже, цей принцип виховання зумовлений об'єктивними закономірностями розвитку особистості.

12. Принцип цілісності і системності виховного впливу на студентів, який забезпечується через ректорат, деканат, кафедри, кураторів, інші структурні підрозділи університету, викладачів, органи студентського самоврядування.

13. Принцип толерантності, який передбачає формування гуманності, толерантного ставлення до цінностей, культури, мистецтва, вірувань інших народів, здатності диференціювати спільне та відмінне в різних культурах, сприймати українську культуру як невід'ємну частину загальнолюдської.

14. Принцип єдності виховання і самовиховання.

15. Принцип партнерства як форма відносин між викладачами і студентами, який передбачає співпрацю у вирішенні питань навчання, відпочинку, побуту, підтримку і стимулювання студентських ініціатив.

16. Принцип рефлексії, який дозволяє конструктивно оцінювати зроблене, забезпечувати зворотній зв'язок у співробітництві з різними категоріями суб'єктів виховної діяльності.

4. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Виховний процес є невід'ємною складовою всього освітнього процесу та орієнтується на загальнолюдські цінності.

У Концепції «Нової української школи» зазначено, що для базової школи актуальні наскрізні теми:

1. Безпека і здоров'я людини. Це надзвичайно важлива й актуальна тема, зокрема в Україні під час військової агресії та інформаційної гібридної війни, що відбувається.
2. Громадянська активність. Країну може змінити саме активна громадянська позиція українського народу і формувати її в молоді – важливе завдання оновленої школи.
3. Фінансова грамотність і підприємливість.
4. Охорона навколишнього середовища і сталий розвиток.

Реалізація зазначеної мети, основних завдань і принципів виховної роботи в університеті здійснюється за такими пріоритетних напрямками виховання:

4.1. ГРОМАДЯНСЬКЕ ВИХОВАННЯ:

- формування громадянського почуття обов'язку та відповідальності за Вітчизну й готовність працювати на її благо, захищати її, зміцнювати міжнародний авторитет;
- формування демократичного клімату на рівні групи, факультету, органів студентського самоврядування на засадах взаємної довіри, поваги до прав і свобод, толерантності;
- створювати умови для розвитку в студентській молоді почуття власної гідності, відповідальності, здатності до самовизначення;
- формувати вміння захищати свої права, беручи участь у діяльності об'єднань громадян та громадських акціях;
- утвердження гуманістичної моральності як базової основи громадянського суспільства;
- використовувати потенціал психологічної служби університету для розвитку комунікативної культури та міжособових відносин, соціальної компетентності;
- надання знань та формування навичок з громадянознавства при вивченні навчальних професійно-орієнтованих дисциплін та дисциплін

- варіативної частини – «Громадянська освіта», «Права людини», «Людина і світ», «Основи економічної теорії» тощо;
- залучення студентів до роботи в громадських молодіжних організаціях, студентських профспілках тощо;
 - проведення диспутів, дебатів, змагальних заходів із проблем становлення громадянського суспільства в Україні;
 - участь у Всеукраїнських проектах «Я– громадянин», «Всі ми рівні, всі ми різні» тощо.

4.2. НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ:

- формування патріотизму як громадянського почуття і як фундаментальної риси свідомої особистості;
- спонукання зростаючої особистості до активної протидії українофобству, аморальності, сепаратизму, шовінізму, фашизму;
- підготовка свідомої інтелігенції України, збереження інтелектуального генофонду нації;
- формування в студентській молоді готовності до захисту Вітчизни;
- вироблення чіткої громадянської позиції, прищеплення молодим людям віри у верховенство закону, який є єдиною гарантією свободи;
- підвищення престижу української мови в академічному середовищі, забезпечення і розвиток українськомовного освітнього простору;
- використання виховного потенціалу дисциплін гуманітарного циклу (історія України, українська мова, культурологія, політологія) та дисциплін професійної підготовки;
- зустрічі з учасниками бойових дій, бійцями АТО, діячами сучасної культури, мистецтва, науки, спорту, які виявляють активну громадянську позицію;
- активізація діяльності волонтерських загонів на факультетах та всебічна підтримка проектів, спрямованих на залучення молоді до благодійних, соціальних, інтелектуальних та творчих акцій;
- ознайомлення студентів з експозиціями музею історії університету;

- вивчення традицій українського козацтва, проведення традиційних козацьких свят, конкурсів бойових козацьких мистецтв;
- активізація роботи клубів та гуртків щодо збільшення тем із національно-патріотичної проблематики;
- участь у фольклорно-етнографічних фестивалях-оглядах, присвячених культурним традиціям регіону;
- проведення заходів до Дня рідної мови (поетичні конкурси, зустрічі з письменниками і поетами, вікторини, рейди, виставки українських книжок тощо);
- організація наукових студентських конференцій, конкурсів («Професія вчителя – доля держави», «Лист Мамі», літературний конкурс імені Тараса Шевченка), семінари, круглі столи («Слобожанський етнотип», «Харківська школа поетів: від класиків до постмодерну»), конкурси читців творів Т. Шевченка, Лесі Українки, І. Франка, Л. Костенко;
- участь студентів у заходах до Дня міста, мітингах, покладання квітів до пам'ятників Т. Шевченку, Б. Хмельницькому тощо;
- організації поїздок та походів пам'ятними місцями України і місцями козацької слави;
- проведення Дня університету;
- відзначення традиційних народних свят (Масляної, Великодня, Різдва, Водохрещі, Зеленої неділі).

4.3. ПРОФЕСІЙНЕ ВИХОВАННЯ:

- формування в студентів навичок систематично працювати самовдосконаленням, застосування набутих знань у ринковій економіці;
- психологічна готовність працювати в ринкових умовах та відповідати за результати своєї роботи;
- прищеплення поваги до вибраної професії;

- формування ґрунтовних та різнобічних фахових знань і вмінь та готовність приймати нестандартні рішення;
- особиста відповідальність за справу;
- відкритість для нових досягнень науки, техніки і практики;
- оволодіння знаннями та навичками роботи з людьми;
- ознайомлення першокурсників із традиціями університету, трудовими здобутками найкращих викладачів та випускників;
- відзначення студентів-активістів, відмінників навчання та посилення значення Клубу відмінників університету;
- організація студентських наукових конференцій, семінарів, круглих столів тощо;
- проведення «Днів кар'єри», «Ярмарку вакансій»;
- організація зустрічей студентів із діловими людьми, підприємцями, керівниками підприємств, випускниками університету, які досягли успіхів у роботі та кар'єрі;
- організація в університеті Днів відкритих дверей, залучення до їх проведення найкращих студентів;
- проведення Днів факультетів.

4.4. ПРАВОВЕ ВИХОВАННЯ:

- виховання правової культури студентської молоді та поваги до прав і свобод людини та громадянина;
- поглиблення правових знань та вмінь викладачами правових дисциплін;
- пропаганда чинного законодавства викладачами університету;
- створення в університеті атмосфери вимогливості щодо сумлінного виконання студентами та співробітниками своїх функціональних обов'язків, дотримання положень і правил внутрішнього розпорядку університету, наказів ректора, розпоряджень деканів;

- формування активної протидії особам, організаціям і установам, що порушують закони, посягають на територіальну цілісність і незалежність України, завдають збитків державі та її громадянам;
- формування правових знань та навичок на лекційних курсах, зокрема, з правових дисциплін;
- організація зустрічей студентів і співробітників університету з працівниками правоохоронних органів;
- активізація роботи студентської юридичної клініки;
- організація виставок тематичної літератури;
- бесіди в групах щодо ознайомлення студентів, зокрема мешканців гуртожитків, із правилами внутрішнього розпорядку університету;
- діяльність студентського загону з охорони громадського порядку;
- організація скриньок довіри на факультетах;
- робота Спілки студентів-правників юридичного факультету;
- участь у роботі первинної профспілкової організації студентів;
- проведення правових конкурсів, турнірів, олімпіад, конференцій тощо;
- організація молодіжних акцій, тематичних вистав, бесід до Дня прав людини.

4.5. ЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ:

- розвиток пізнавального інтересу, творчої активності, мислення студентів;
- виховання потреби самостійно здобувати знання та готовності до застосування знань, умінь у практичній діяльності;
- реалізація особистісного життєвого вибору і побудова професійної кар'єри на основі здібностей та знань, умінь і навичок;
- формування морально-етичних компетенцій здійснюється через зміст лекційних курсів, у тому числі етичного та загально-гуманітарного циклу;

- формування в колективах студентів атмосфери вимогливості, принциповості, чесності, відповідальності та взаємодопомоги;
- проведення урочистої посвяти першокурсників в студенти;
- святкування знаменних дат університету, факультетів, кафедр;
- проведення бесід, лекцій з антиалкогольною та антинаркотичною тематикою;
- організація вечорів, концертів;
- залучення студентів до участі в акціях гуманістичного спрямування; висвітлення морально-етичних питань у факультетських газетах, університетській газеті «Учитель», сайтах університету та факультетів, у соцмережах.

4.6. ТРУДОВЕ ВИХОВАННЯ:

- розвиток ділових якостей особистості, організованості, дисциплінованості;
- підготовка до життя в умовах ринкової економіки, до підприємництва та конкуренції;
- усвідомлення цінності праці та її провідного значення в утвердженні індивіда в суспільстві і розвитку суспільних відносин;
- формування творчо активної, працелюбної особистості, яка володіє професійною майстерністю, розвиненими діловими компетенціями, почуттям відповідальності;
- формування культури праці за допомогою спеціальних дисциплін («Безпека життєдіяльності», «Основи охорони праці»), що дають інформацію про закони розвитку людини, природи і суспільства;
- організація студентського чергування в навчальних корпусах та гуртожитках університету;
- участь у професійних конкурсах;
- участь у роботі бізнес-клубів;
- організація зустрічей із випускниками, фахівцями підприємств і установ, які завдяки праці та знанням досягли успіху;

- допомога безпритульним дітям та дітям-сиротам, дітям-інвалідам;
- проведення трудових акцій із озеленення, прибирання території (Посади дерево», «Мій університет – мій дім» тощо).

4.7. ЕКОНОМІЧНЕ ВИХОВАННЯ:

- формування в студентів певних моральних та ділових якостей, необхідних для їх майбутньої трудової діяльності: суспільної активності, підприємливості, ініціативності, господарського та бережливого ставлення до суспільного добра, раціоналізаторських здібностей, відповідальності, прагнення до рентабельності, оновлення технологічних процесів і обладнання, продуктивності праці, високої якості продукції, особистого успіху й добробуту;
- надання знань з основних законів розвитку ринкової економіки, підвищення ефективності виробництва, перебудови його структури, вдосконалення виробничих відносин, системи управління та методів господарювання;
- розвиток здатності до осмислення явищ економічного життя з урахуванням досягнень науки і техніки, що сприяє творчому розв'язанню особистістю економічних проблем, конкретних трудових завдань;
- ознайомлення молоді при вивченні курсу з «Основ економічної теорії» із законами ринкової економіки, способами підвищення її ефективності, вдосконалення виробничих відносин, системою і методами управління виробництвом;
- формування в студентства здорових матеріальних потреб;
- проведення турнірів, вікторин, дебатів із проблем економічної політики України;
- формування господарських умінь, дбайливого ставлення до результатів своєї праці та праці інших.

4.8. ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ:

- формування в студентів потреби робити в процесі для забезпечення екологічно чистих умов виробництва майбутньої професійної діяльності;
- психологічне залучення особистості у світприроди з подальшим поетапним конструюванням системи особистісного ставлення до природи (теоретичним, емоційно-ціннісним, практично-дійовим);
- виховання екологічної культури особистості, що регулює взаємовідносини людини та природи й орієнтує людину на збереження та відновлення природи як середовища існування всього живого;
- здійснення екологічного виховання через зміст лекційних курсів екологічної спрямованості;
- закріплення нормативних правил поведінки в навколишньому середовищі;
- зазначення тем з екологічної проблематики в планах роботи студентських наукових товариств факультетів та екологічних гуртків, при проведенні круглих столів та конференцій;
- організація туристичних походів, екскурсій до краєзнавчих музеїв і на підприємства;
- організація екологічних вікторин та конкурсів;
- проведення інформаційних акцій до Дня довкілля, Дня Чорнобильської трагедії, тижня Землі, Всесвітнього дня середовища проживання;
- проведення трудових акцій із прибирання території, озеленення тощо;
- організація зустрічей із науковцями і представниками екологічних організацій;
- проведення природоохоронних акцій та заходів.

4.9. МУЛЬТИКУЛЬТУРНЕ ВИХОВАННЯ:

- формування толерантного ставлення до цінностей і переконань представників іншої культури;
- залучення молодих людей до економічних, політичних, соціальних, культурологічних та інших цінностей, створених народами світу;

- звернення уваги під час навчальних занять на інтернаціональне спрямування науки, на співпрацю народів і держав у розв'язанні проблем глобального значення;
- створення умов для усвідомлення значення України у світі;
- визначення способів інтеграції України у європейське і світове співтовариства;
- створення умов для вивчення іноземних мов на нефахових факультетах;
- участь у роботі міжнародних культурних центрів в Україні (Британська та Американська Рада, Французький центр, Дім Нюрнберга, Ізраїльський культурний центр, Регіональний центр японської культури та освіти, Інститут Гете, Фундація «Міжнародний інститут освіти» (Варшава-Закопане));
- проведення стажування та участь у міжнародних конференціях студентів університету;
- святкування традиційних свят народівсвіту (Великодня, Різдва, Дня Святого Валентина, Дня Матері, Дня Турецької Республіки, святкування Китайського Нового року, Рош а-Шани, Суккота, Навруза, Хануки та інші);
- засідання Клубів інтернаціональної дружби, Мовної спілки молоді, тренінгів з ораторської майстерності, перекладацьких студій («Харківська школа перекладачів: відкласиківдо постмодерну»);
- участь в освітніх та культурних заходах, що проводяться посольствами та консульствами Польщі, Ірану, Німеччини, Японії, Туреччини, Ізраїлю, КНР, Італії (конференції, семінари, фотовиставки, кінофестивалі);
- організація та проведення лекцій іноземними фахівцями;
- проведення тематичних круглих столів, відвідування виставок, на яких репрезентовані новітні досягнення іноземних науковців, фахівців, фірм, підприємств у галузях освіти, науки, техніки та технологій;

- посилення діяльності Євроклубу;
- проведення інформаційної акції до Дня Європи та Дня НАТО.

4.10. ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ:

- формування естетичної культури студентів у процесі навчання (насамперед при вивченні дисциплін соціогуманітарного спрямування: історії, філософії, естетики, соціології, психології, культурології);
- участь студентів у художній самодіяльності, гуртках і студіях;
- вироблення естетичних смаків і культури поведінки у студентської молоді;
- формування вміння відрізняти насправді естетичні цінності від хибних, надуманих;
- формування потреби в естетизації умов праці та проживання;
- оволодіння духовними і культурними надбаннями людства, українського народу;
- організація змістовного дозвілля;
- розвиток талантів і художніх творчих здібностей студентів;
- формування творчої активності студентської молоді;
- відвідування театрів, виставок, музеїв;
- зустрічі з діячами літератури і мистецтва, проведення творчих вечорів, читання художньої літератури та поезії, слухання музики;
- організація щорічних фестивалів творчості студентів «Дебют першокурсника», «Студентська весна», чемпіонатів КВК, інтелектуальних ігор тощо;
- естетичне оформлення приміщень, забезпечення чистоти, порядку.

4.11. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ:

- формування фізично здорової, гармонійно розвиненої людини, здатної до творчої праці та розумного відпочинку;
- розвиток переконань, спрямованих на протидію девіантній поведінці, наркоманії, алкоголізму;

- пропаганда здорового способу життя як невід'ємного елемента загальної культури особистості;
- здійснення діяльності, спрямованої на фізичне вдосконалення та фізичне загартування молоді;
- проведення профілактичних заходів щодо запобігання різноманітним захворюванням;
- вироблення вмінь самостійного використання методів і форм фізичної культури в трудовій діяльності та відпочинку;
- змістовна організація дозвілля;
- досягнення високих результатів у спорті;
- організація роботи спортивних секцій, клубів;
- проведення спортивних змагань, спартакіад, турнірів серед факультетів та мешканців гуртожитків;
- участь у Першості України серед ЗВО;
- організація спортивних свят до Дня фізичної культури і спорту України, Всесвітнього дня здоров'я;
- проведення диспутів, зустрічей за круглим столом, вечорів запитань і відповідей, днів кафедр у студентському гуртожитку;
- проведення тижнів факультетів, лекторіїв, соціально-педагогічних тренінгів, індивідуальних консультацій студентів тощо.
- проведення молодіжних акцій проти куріння, алкоголізму, наркоманії тощо.

ІНФОРМАЦІЙНА КУЛЬТУРА:

- *виховання у сфері культури, пов'язаної із функціонуванням та користуванням інформацією в суспільстві;*
- *формування моделі інформаційної культури особистості трьома компонентами: когнітивний блок (Інтернет-грамотність; навички поводження з інформацією; уміння організувати пошук необхідної інформації; уміння працювати з відібраною інформацією: структурувати, систематизувати, узагальнювати, подавати у вигляді,*

- зрозумілому іншим людям; уміння спілкуватися з іншими людьми за допомогою сучасних засобів інформації тощо);*
- *емоційно-ціннісний блок (зміст інформаційних потреб та інтересів; мотиви звернення до різних джерел інформації та пов'язані з ними очікування; ступінь задоволення інформаційних потреб, самооцінка інформаційної компетентності тощо);*
 - *праксеологічний блок (способи пошуку та канали одержання необхідної інформації; інтенсивність звернення до різних джерел інформації та їх характеристика; застосування одержаної інформації в різних сферах своєї діяльності; способи розповсюдження нової інформації, форми діяльності в Інтернеті тощо).*

5. ОСНОВНІ ФОРМИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Організаційні: збори студентського колективу (факультету, курсу, групи), методичні семінари з питань організації виховної, наукової та навчальної роботи студентів, робота об'єднаної Ради кураторів, виховні години, індивідуальна робота.

Практичні: краєзнавчі екскурсії до музеїв України, турпоходи, культпоходи, фестивалі, конкурси, олімпіади, спартакіади, науково-практичні студентські конференції.

Вербальні: творчі зустрічі з викладачами, випускниками, письменниками, науковцями, політиками, збори, бесіди, вечори, диспути, рольові ігри, конференції, юридичні та психологічні консультації, українські вечорниці, використання аудіовізуальних засобів масової інформації та Інтернету.

Активні: участь у державних молодіжних програмах, літніх школах, національно-патріотичних і мистецько-культурологічних проектах, добровільна (волонтерська) діяльність, участь у роботі органів студентського самоврядування університету з метою набуття практичних навичок майбутніх учасників розбудови Української держави, святкування

загальнодержавних та університетських свят, проведення різноманітних благодійних акцій, флешмобів, козацьких забав.

Наочні: презентації монографій, підручників, посібників викладачів і студентів, виставки нових періодичних видань, творчі виставки, оформлення книжкових стендів, використання інформаційних можливостей Інтернет-ресурсів, друкованих засобів масової інформації, газети університету «Учитель».

6. СУБ'ЄКТАМИ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ РЕАЛІЗАЦІЮ КОНЦЕПЦІЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ В УНІВЕРСИТЕТІ,Є:

- Виконавча рада університету;
- Вчена рада університету;
- науково-педагогічні працівники та співробітники університету;
- відповідальні за виховну роботу на факультетах;
- інститут кураторів;
- спілка студентів та молоді;
- *культурно-мистецький* центр;
- спортивний клуб;
- музейний комплекс університету.

Відповідні суб'єкти планують свою роботу посеместрово, підбиваючи підсумки роботи наприкінці навчального року з висновками щодо подальшого поліпшення системи виховання в університеті на наступний період.

7. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПЛАНУВАННЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Виховна робота в університеті здійснюється за такими напрямками:

У навчально-виховному процесі:

- при викладанні професійно-спрямованих суспільно-гуманітарних, психолого-педагогічних дисциплін.

У позанавчальний час:

- участь у студентському самоврядуванні;
- участь у творчих, наукових гуртках, товариствах, клубах, спортивних секціях та інших об'єднаннях за інтересами на вибір студентів;
- участь в українських та регіональних заходах(громадянські акції та інші форми суспільно корисної діяльності);
- участь у фестивалях, концертах, виставках, екскурсіях як педагогічно-доцільних формах дозвілля молоді.

Особливе значення в становленні гуманістичного світогляду, соціально-політичної орієнтації, моральності і культури студентів мають гуманітарні та соціально-політичні наукові дисципліни – історія України, філософія, економічна теорія, українознавчі дисципліни, іноземна філологія.

Значні виховні можливості у формуванні висококваліфікованих спеціалістів мають фахові навчальні предмети та їх викладачі. Специфіка їх впливу на виховання студентів ґрунтується на їх тісному зв'язку з реальним життям, що забезпечує формування виховних навичок і моральних якостей студентів у щоденній практиці, об'єднуючи їх та виробляючи необхідні для професійної діяльності навички, вміння.

Поряд з основним навчально-виховним процесом, що здійснюється в закладі вищої освіти в процесі навчання й наукової роботи, при якому значну частину навантаження беруть на себе викладачі та куратори академічних груп, виховання студентів відбувається і в позанавчальний час.

У позанавчальний час виховна робота здійснюється через музей історії університету, наукову бібліотеку, студентські клуби та гуртки за інтересами, діяльність органів студентського самоврядування, залучення їх до участі в роботі громадських організацій, мистецької творчості, спорту. Особливістю цього напрямку виховної роботи є її планомірний та змістовний характер організації виховних заходів, завдяки чому реалізуються природні та набуті тенденції творчих можливостей студентів, створюються умови для їхнього всебічного розвитку.

Планування виховної роботи здійснюється на кожний навчальний рік. Загальноуніверситетські заходи плануються ректоратом, радою з виховної роботи та Спілкою студентів і молоді університету і затверджуються Вченою радою університету.

Факультетські заходи плануються деканатом факультету спільно зі Спілкою студентів і молоді факультету і затверджуються Вченою радою факультету. Кафедральні виховні заходи подаються окремим розділом у план роботи кафедр.

План виховної роботи в групі враховує інтереси, потреби та індивідуальні особливості студентів, їх можливості, здібності.

Плани виховної роботи в студентських гуртожитках складають відповідальні за виховну роботу на факультетах разом із студентськими та профспілковими радами відповідних факультетів і гуртожитків.

Звіти про виконання планів виховної роботи періодично заслуховуються на засіданнях Вченої ради університету, ректорату, Вчених рад факультетів, засіданнях кафедр, а також засіданнях органів студентського самоврядування.

Виховну роботу на факультетах координують і контролюють відповідальні з виховної роботи факультетів. Звіти періодично заслуховуються на засіданнях Вченої ради факультету, ради з виховної роботи, Вченої ради університету.

8. РОЗВИТОК СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Студентське самоврядування в університеті є гарантованим державою правом студентів самостійно або через представницькі органи вирішувати питання, що належать до їх повноважень. Органи студентського самоврядування створюються на добровільних виборних засадах за ініціативою студентів і є складовою громадського самоврядування університету.

Метою студентського самоврядування є створення умов для самореалізації особистості студентів і формування в них організаторських навичок, лідерських якостей, відповідальності за результат своєї праці тощо. Діяльність органів студентського самоврядування спрямована на вдосконалення навчального процесу, підвищення його якості, забезпечення виховання духовності та культури студентів, зростання в студентській молоді соціальної активності.

Основні завдання студентського самоврядування:

- *формування у студентів відповідального і творчого ставлення до навчання, громадської діяльності та суспільно корисної праці;*
- *сприяння оволодінню кожним студентом навичками продуктивної самостійної роботи й наукової організації праці, всебічному розвитку особистості завдяки долученню до різних видів діяльності;*
- *забезпечення принциповості, об'єктивності та компетентності в реалізації прав студентів;*
- *формування у членів колективу на основі самостійності навичок прийняття рішень з питань студентського життя, активної життєвої позиції, навичок управління державними і громадськими справами;*
- *створення умов нетерпимості до правопорушників та девіантної поведінки;*
- *надання допомоги адміністрації, викладацькому складу в організації та вдосконаленні навчально-виховного процесу;*
- *пошук і організація ефективних форм самостійної роботи студентів;*
- *активізація діяльності громадських організацій у ВНЗ, надання допомоги в реалізації її статутних цілей і завдань;*
- *організація вільного часу студентів, сприяння всебічному розвитку особистості кожного члена студентського колективу;*
- *збереження бібліотечного, аудиторного, житлового фонду, фонду гуртожитків, спортивних споруд та інвентарю тощо;*

- *установлення та підтримка контактів з молодіжними організаціями різних ВНЗ України та інших країн.*

Стратегічні цілі:

- захищати права та інтереси всіх студентів університету;
- сприяти розв'язанню освітніх, соціальних, побутових та інших проблем студентів;
- залучати студентів до розв'язання всіх питань навчально-виховного процесу;
- сприяти підвищенню якості освіти в університеті;
- сприяти навчальній, науковій, творчій та спортивній діяльності студентів, виконанню ними своїх обов'язків;
- створювати належні умови для проживання і відпочинку студентів;
- розвивати та вдосконалювати структуру органів студентського самоврядування університету, зокрема сприяти створенню та діяльності різних об'єднань студентів університету (студентських гуртків, клубів за інтересами тощо);
- поглиблювати співпрацю органів студентського самоврядування з адміністрацією університету, деканами факультетів, завідувачами кафедр, кураторами академічних груп студентів, комендантами гуртожитків, керівниками інших структурних підрозділів;
- забезпечувати інформаційну, правову, фінансову, юридичну та іншу допомогу органам студентського самоврядування всіх рівнів;
- здійснювати співпрацю органів студентського самоврядування університету зі студентами та органами студентського самоврядування інших вищих навчальних закладів та молодіжними організаціями, зокрема сприяти участі представників органів студентського самоврядування в заходах, які організують Українська студентська спілка та всеукраїнські молодіжні громадські організації;
- забезпечувати участь студентського самоврядування в реалізації державної молодіжної політики, міжнародного співробітництва;

- формувати в студентів відповідального і творчого ставлення до навчання, громадської діяльності та суспільно корисної праці;
- сприяти оволодінню кожним студентом навичками продуктивної самостійної роботи й наукової організації праці, всебічному розвитку особистості завдяки долученню до різних видів діяльності;
- виховувати в студентів почуття господаря у своєму навчальному закладі, поваги до закону, норм моралі та правил спільного проживання;
- створювати умови нетерпимості до правопорушників та інших антисуспільних виявів;
- організувати систему вивчення громадської думки студентів із найважливіших питань життя університету та створення умов, за яких забезпечується участь кожного зацікавленого студента в обговоренні проблем, прийнятті та виконанні рішень;
- забезпечувати дбайливе ставлення до бібліотечного, аудиторного, житлового фонду, фонду гуртожитків, спортивних споруд та інвентарю тощо.

9. ФУНКЦІ ВИКЛАДАЧА У ВИХОВНІЙ РОБОТІ

Авторитет викладача – інтегральна характеристика його професійної, педагогічної та особистісної позиції в колективі, яка виявляється в процесі взаємин з колегами, студентами і впливає на успішність навчально-виховного процесу.

Нині важливого значення набуває особистість викладача, його яскрава, неповторна індивідуальність, яка чинить на студентів виховний (педагогічний) та психотерапевтичний вплив. Авторитет викладача формується з достатньо високого рівня розвитку трьох видів педагогічних умінь: предметних (наукові знання); комунікативних (знання про своїх студентів і колег); гностичних (знання самого себе й уміння корегувати свою поведінку).

Можна виділити основні види в діяльності викладача:

1. Конструктивна діяльність (пов'язана з відбором, умінням вибудовувати навчально-виховний матеріал та проектувати розвиток індивідуальності студента).
2. Організаційна діяльність (передбачає організацію своєї поведінки (педагогічні дії в реальних умовах діяльності) на заняттях і поза ними; зворотний зв'язок зі студентами (думка, знання, інтерес)).
3. Комунікативна діяльність (спільна діяльність педагога та студента, побудована на міжособистісній взаємодії (сприйняття і розуміння людьми один одного) і стосунках у процесі педагогічної діяльності, процес педагогічного спілкування).
4. Рефлексивна діяльність (уміння педагога аналізувати й адекватно оцінювати свою педагогічну діяльність, розвивати самосвідомість, яка виявляється в самопізнанні, самооцінці та саморегулюванні поведінки; прагнення до особистісного зростання, самореалізації та самоконтролю).

Отже, саме ці принципи повинні намагатися реалізовувати у своїй професійній діяльності викладачі університету, здійснюючи не тільки освітній процес, але й виховний.

10. ЗНАЧЕННЯ КУРАТОРА АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ

Загальна координація діяльності кураторів у групах на факультетах проводиться деканами та відповідальними з виховної роботи, кураторами.

Куратор веде документацію, відповідно до основних нормативних документів з організації навчально-виховної роботи в університеті. Куратор академічної групи діє на підставі плану виховної роботи, розробленого на навчальний семестр, рік, згідно з перспективним та річним плануванням вищого навчального закладу за формою, затвердженою Вченою радою.

Організаційно-методичну допомогу кураторам надає адміністрація вищого навчального закладу, згідно з їх посадовими обов'язками та рівнем

професійної компетентності. Методичну підготовку куратора забезпечують різноманітні форми методичної роботи.

Функції куратора академічної групи: аналітична, організаторська, комунікативна та соціальна.

Аналітична функція передбачає планування та організацію виховної роботи студентської групи на підставі урахування: міжособистісних стосунків у колективі, мотивів навчальної та пізнавальної діяльності студентів, рівня їх інтелектуального розвитку, індивідуальних особливостей, соціально-побутових умов життя, стану здоров'я, результатів навчання тощо.

Організаторська функція забезпечує надання необхідної допомоги студентському самоврядуванню, творчим групам, радам тощо.

Функція соціалізації реалізується в гуманістично орієнтованій взаємодії «педагог – студент». Куратор академічної групи допомагає студентам в особистісному розвитку, засвоєнні та прийнятті суспільних норм, цінностей, дотриманні засад духовно повноцінного буття. Він бере на себе місію старшого колеги допомогти студентові оволодіти позитивними соціальними ролями, використовуючи поза аудиторну виховну роботу.

Робота кураторів передбачає:

- систематичні зустрічі куратора з академічною групою для проведення планових та позапланових заходів;
- систематичні зустрічі куратора з викладачами, що ведуть заняття в академічній групі, для отримання інформації про успішність опанування професійних програм та дисциплінованість студентів;
- допомога студентам академічної групи в процесі їх адаптації до умов навчання в університеті;
- допомога студентам академічної групи в навчальній діяльності, формування в них навичок самостійної роботи з навчальним матеріалом;

- контроль за систематичною навчальною діяльністю студентів, відвідуванням студентами занять, своєчасним виконанням ними завдань поточної атестації, складанням заліків та іспитів;
- формування в студентів культурних навичок, засвоєння ними загальнолюдських, національних, громадянських, родинних, особистісних цінностей;
- залучення студентів групи до участі в наукових, культурних, спортивних та громадських заходах факультету та університету;
- проведення зустрічей студентства з провідними вченими, педагогами, митцями, спортсменами, в ході яких обговорюються питання формування професійних якостей майбутніх спеціалістів;
- допомога куратора при вирішенні індивідуальних та колективних морально-психологічних проблем, які виникають у студентів;
- відвідування студентів, що проживають у гуртожитках, з метою вивчення умов проживання і контролю за виконанням студентами Правил внутрішнього розпорядку в університеті;
- пропагування в студентському середовищі здорового способу життя та мовленнєвої культури;
- профілактика і попередження негативних соціальних явищ.

Отже, найважливішим завданням удосконалення роботи куратора є допомога студентам в організації таких заходів, які дозволили б усвідомити, зрозуміти і прийняти традиції університету, ціннісні орієнтації колективу, ті стосунки і норми, які є основою відносин і взаємодій у цьому навчальному закладі та за його межами (знайомство з історією університету, участь у загально університетських заходах, організація екскурсій і зустрічей з видатними особистостями тощо).

Удосконалення діяльності кураторів передбачає також цілеспрямовану роботу за такими напрямками:

- проведення з кураторами спеціальних тренінгів і семінарів, на яких вони отримують інформацію про вікові особливості студентів, про

- результати діагностики їхніх індивідуальних рис та інтересів, про специфіку взаємодії зі старшими студентами, про нові методи та підходи у сфері консультування і підтримки студентів;
- залучення студентів до участі в державних молодіжних програмах, патріотичних та мистецько-культурологічних проектах;
 - організація в університеті спеціальної діагностичної й консультативної служби для кураторів і викладачів з метою постійної підтримки і розв'язання складних професійних ситуацій;
 - видання пам'ятки та методичних рекомендацій для допомоги кураторам з оновленою інформацією про особливості роботи зі студентами.

Права кураторів:

- вносити пропозиції щодо вдосконалення навчально-виховної роботи зі студентами, організації їхнього дозвілля та побуту;
- отримувати необхідну для ефективної роботи куратора інформацію на кафедрах і в деканатах та в органах студентського самоврядування;
- брати участь у роботі університетських підрозділів під час обговорення питань, що стосуються групи або окремих її студентів;
- підтримувати контакти з батьками або родичами студентів;
- відвідувати лекції та семінарські заняття, бути присутнім на заходах та іспитах у закріпленій академічній групі;
- брати участь у всіх заходах, що проводяться в групі, у роботі студентських організацій університету, вносити пропозиції щодо поліпшення роботи цих органів;
- подавати рекомендації до адміністративних та громадських організацій факультету щодо заохочення і підтримки найкращих студентів;
- брати участь при розселенні студентів у гуртожитки та здійснювати перевірку житлово-побутових умов студента.

Діяльність куратора фіксується в індивідуальному плані роботи викладача, а також у плані роботи куратора.

Якість роботи куратора може оцінюватися на підставі анкетування студентів його академічної групи. Наприкінці навчального року за поданням декана факультету визначаються та заохочуються найкращі куратори навчальних академічних груп.

11. СПОСОБИ УПРАВЛІННЯ ВИХОВНИМ ПРОЦЕСОМ

Управління виховним процесом здійснюється через:

- видання відповідних наказів ректора;
- планування роботи, при цьому основним координуючим документом є Концепція виховної роботи в ХНПУ імені Г.С. Сковороди, Комплексний план виховної роботи на п'ять років ХНПУ імені Г.С. Сковороди та План виховної роботи в ХНПУ імені Г. С. Сковороди на рік;
- методичного забезпечення виховного процесу, надання методичних рекомендацій та проведення методичних семінарів і конференцій;
- навчання кураторів першого року роботи та студентських наставників;
- проведення нарад деканів і відповідальних з виховної роботи, зібрань творчих об'єднань і клубів;
- соціологічних опитувань та анкетування психологічного стану студентів;
- висвітлення завдань, результатів і проблем виховання на сторінках газети «Учитель», на сайтах університету та факультетів, у соцмережах;
- контролю за виконанням наказів Міністерства освіти і науки, наказів ректора, планів виховної роботи кафедр, факультетів, індивідуальних планів викладачів через періодичні перевірки стану виховної роботи, заслуховування звітів на засіданнях кафедр, Вчених рад університету та факультетів.

12. ОЦІНКА СТАНУ ВИХОВНОЇ РОБОТИ ТА ЇЇ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ

Оцінка стану виховної роботи та її результативності здійснюється за комплексними кількісними та якісними показниками: успішності навчання,

навчальної дисципліни, міжособистісні стосунки в академічних групах, аналіз виконання студентами правил внутрішнього розпорядку, правової поведінки, кількість правопорушень, виконання планів виховної роботи, якість проведених заходів, кількість студентів, які беруть участь у творчих об'єднаннях, гуртках, спартакіадах, фестивалях тощо, участь молоді в різноманітних громадянських і патріотичних акціях; результати соціологічних досліджень, які відображають моральні, політичні, соціальні, культурні проекти студентів. На підставі цього організатори виховного процесу роблять висновки про необхідність коригуючого втручання у виховний процес, посилення роботи в тих чи інших напрямках.

Для підбиття підсумків виховної роботи, вшанування найкращих студентів, активізації студентського самоврядування щорічно проводяться такі заходи: «Студент року», «Студентська весна» із відзначенням студентів у номінаціях: «Відмінник навчання», «Кращий науковець», «Лідер студентського самоврядування», «Художня творчість та виконавська майстерність», «Олімпійські надії», «Студентська сім'я», «Лауреат премії імені Г.С.Сковороди» із врученням медалей Г.С.Сковороди, пам'ятних посвідчень, стрічок та грошових премій.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Очікувані результати виховної роботи в університеті: формування в студентській молоді готовності до навчання впродовж усього життя, активної громадянської позиції, соціальної відповідальності, мобільності, європейської та національної ідентичності, інноваційної культури; *упровадження у виховний процес інноваційних технологій, досягнень передового й перспективного педагогічного досвіду та психолого-педагогічної науки.*

13. ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ

Усі напрями виховної діяльності в університеті реалізуються через конкретні оптимальні форми та методи освітнього потенціалу

(навчально-виховні програми та плани; аудиторна робота; поза аудиторна робота; створення умов для повноцінної життєдіяльності і творчості студентів) та скоординованої діяльності і співпраці із навчальними, освітньо-культурними закладами, громадськими організаціями та органами влади.

Виховна діяльність в університеті є складовою цілісного навчально-виховного та наукового процесу і включається до планів роботи структурних підрозділів, розглядається на засіданнях Вчених рад, а також конкретизується в діяльності кураторів академічних груп.

Контроль за виконанням планів виховної роботи студентів університету здійснюється посадовими особами, які затверджують відповідні плани в робочому порядку, обговорюючи питання про виконання відповідного плану наприкінці кожного семестру на засіданнях кафедр і радах факультетів.

Окрім організації підведення підсумків виховної роботи на зборах та виробничих нарадах, надзвичайно важливе значення для активізації діяльності студентів має гласне підтвердження підсумків їхньої участі у названих заходах та нагородження переможців.

14. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УМОВ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ

Основним джерелом фінансування є позабюджетні кошти зі спецфонду університету та факультетів. Обсяг фінансування щорічно може уточнюватися з огляду на можливості бюджетів. Проблеми фінансування також вирішуються через реалізацію соціальних проєктів, грантової підтримки, коштів, зароблених під час проведення студентських акцій, ярмарків, виставок-продажів, а також спонсорської допомоги.

15. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ ЗІ СТУДЕНТАМИ

I. Конвенції і декларації

1. Рамкова конвенція ВООЗ із боротьби проти тютюну (Конвенцію ратифіковано Законом №3534-IV від 15.03.2006)[Електронний ресурс]/ – Офіц. вид. – К.: Парлам. вид-во, 2006. – 126 с. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/897_001.
2. Всесвітня декларація по охороні здоров'я (прийнята світовим співтовариством з охорони здоров'я на П'ятдесят першій сесії всесвітньої асамблеї з охорони здоров'я в травні 1998 року).
3. Конвенція про права дитини (ратифіковано 27 лютого 1991 р.) [Електронний ресурс]/ Офіц. вид. – К.: Парлам. вид-во, 1991. – 205 с. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021.
4. Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми, дитячої проституції і дитячої порнографії (ратифіковано 3 квітня 2003 р.).
5. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками та дітьми, і покарання за неї (ратифіковано 4 лютого 2004 р.).
6. Конвенція ради Європи про кіберзлочинність (ратифіковано Законом №2824-IV (2824-15) від 7 вересня 2005 р.).
7. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та знущань сексуального характеру.
8. Декларація про запобігання та зупинення сексуальної експлуатації дітей та підлітків (2008).
9. Конвенція про заборону та негайні дії щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці №182 Міжнародної організації праці (ратифіковано 5 жовтня 2000 р.).
10. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією (ратифіковано із заявою №252-V (252-16) від 18.10.2006 р.).

11. Декларація ООН про боротьбу з корупцією і хабарництвом у міжнародних комерційних операціях (Резолюція 51/191 Генеральній Асамблеї ООН від 16.12.1996 р.).
12. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації жінок (ратифіковано 12 березня 1981 р.).
13. Декларація про викорінення насильства по відношенню до жінок (Резолюція Генеральної Асамблеї №48/104 від 20 грудня 1993 р.).
14. Конвенція ООН про боротьбу з торгівлею людьми та експлуатацією проституції третіми особами (прийнята на IV сесії Генеральної Асамблеї ООН 2 грудня 1949 року).
15. Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності (Прийнята резолюцією 55/25 Генеральної Асамблеї від 15 листопада 2000 року; Конвенцію ратифіковано із застереженнями і заявами Законом № 1433-IV від 04.02.2004).
16. Декларація «Про ліквідацію насильства щодо жінок» (Генеральна асамблея ООН, 1993 р.).
17. Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності (Прийнята резолюцією 55/25 Генеральної Асамблеї від 15 листопада 2000 року; ратифіковано із застереженнями і заявами Законом № 1433-IV від 04.02.2004).
18. Додатковий протокол до Конвенції ООН про боротьбу з транснаціональною організованою злочинністю. Про попередження та припинення торгівлі людьми, особливо жінками та дітьми, та покарання за неї (ратифіковано Законом від 4.02.2004 р. №1433-IV).
19. Рекомендація Комітету Міністрів Ради Європи «Про сексуальну експлуатацію, порнографію, проституцію, а також торгівлю людьми і підлітками» (прийнята 9 вересня 1991 року на 461-му засіданні заступників міністрів).
20. Стокгольмська Декларація та план дій проти комерційної сексуальної експлуатації дітей (1996 р., підписана 122 країнами).

21. Конвенція про громадянсько-правові аспекти міжнародного викрадення дітей (1980 р.) (набула чинності для України 01.09.2006 р.).
22. Пекінська Платформа дій (прийнята Четвертою всесвітньою конференцією зі становища жінок 15 вересня 1995 року).
23. Загальна декларація прав людини (прийнята Генеральною асамблеєю ООН 10 грудня 1948 р.).
24. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права (прийнятий 16 грудня 1966 року Генеральною Асамблеєю ООН; ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР № 2148-VIII (2148-08) від 19.10.73 р.).
25. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права (прийнято 16 грудня 1966 року Генеральною Асамблеєю ООН; ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР № 2148-VIII (2148-08) від 19.10.73).
26. Декларація «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні» від 15 грудня 1992 року № 2859-XII (зі змінами).
27. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (ратифіковано Законом № 475/97-ВР (475/97-ВР) від 17.07.97).
28. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права (прийнято 16 грудня 1966 року Генеральною Асамблеєю ООН).
29. Конвенція ООН проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поводження і покарання» (прийнята 10 грудня 1984 року).
30. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації (набула чинності 4 січня 1969 р., для України 7 квітня 1969р.).
31. Декларація ЮНЕСКО про раси та расові забобони(м. Париж 27.11.78).
32. Декларація ЮНЕСКО принципів терпимості від 16 листопада 1995 р.
33. Європейська соціальна хартія». Страсбург (3 травня 1996 року).
34. Конвенція про дискримінацію в галузі найму і праці, затверджена Міжнародною організацією праці в 1958 році.

35. Конвенція про запобігання дискримінації в галузі освіти, затверджена Організацією Об'єднаних Націй у питаннях освіти, науки й культури (ЮНЕСКО) у 1960 році.

36. Додатковий протокол до Конвенції про кіберзлочинність, який стосується криміналізації дій расистського та ксенофобного характеру, вчинених через комп'ютерні системи. (Вчинено в Страсбурзі 28 січня 2003 року. Протокол ратифіковано із застереженням Законом № 23-V (23-16) від 21.07.2006, ВВР, 2006, № 39, ст.328)).

37. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції (ратифіковано Закон України від 18 жовтня 2006 року № 251-V).

38. Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією (Закон України від 6 березня 2005 року № 2476-IV).

39. Декларація ООН про ліквідацію всіх форм нетерпимості та дискримінації на основі релігії і переконань.

40. Декларація про права осіб, що належать до національних або етнічних, релігійних та мовних меншин (прийнято резолюцією Генеральної Асамблеї ООН 47/135 від 18 грудня 1992 року).

II. Закони

41. Конституція України [Електронний ресурс]/Офіц. вид. – К.: Парлам. вид-во, 1996. – 342 с. - Режим доступу:<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

42. Сімейний кодекс України [Електронний ресурс]/Офіц. вид. – К.: Парлам.вид-во,2002.–342с.-
Режимдоступу:<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>.

43. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]/Офіц. вид. – К.: Парлам. вид-во, 2017. – 105 с. - Режим доступу:
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

44. Закон «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]/Офіц. вид. – К.: Парлам. вид-во, 2004. – 121 с. - Режим доступу:
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

45. Закон України «Про боротьбу з корупцією»[Електронний ресурс]/Офіц. вид. – К.: Парлам. вид-во, 2014. – 168 с. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.
46. Закон України від 12 грудня 1991 року № 1972-XII «Про запобігання захворювання на синдром набутого імунodefіциту (СНІД) та соціальний захист населення».
47. Закон України від 8 липня 1999 року №863-XIV «Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів».
48. Закон України від 22 вересня 2005 року №2899-IV «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення».
49. Закон України від 21 жовтня 2009 року № 1658-VI «Про затвердження Загально державної програми імунoproфілактики та захисту населення від інфекційних хвороб на 2009-2015 роки».
50. Закон України від 3 грудня 2009 року № 1794-VI «Про затвердження Загально державної програми боротьби з онкологічними захворюваннями на період до 2016 року».
51. Закон України від 15 листопада 2001 року № 2789-III «Про попередження насильства в сім'ї».
52. Закон України від 8 вересня 2005 року № 2866-IV «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».
53. Закон України від 30 вересня 2011 року №3739-VI «Про протидію торгівлі людьми».
54. Закон України від 20 листопада 2003 року № 1296-IV «Про захист суспільної моралі».
55. Закон України від 5 березня 2009 року № 1065-VI «Про Загальнодержавну програму «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 року».
56. Закон України від 20 квітня 2000 року № 1684-III «Про увічнення Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років».

57. Кодекс законів про працю України (Затверджено Законом ВР УРСР №322-VIII (322а-08) від 10.12.71 р.(зі змінами)).

58. Закон України від 5 лютого 1993 року № 2998-XII «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» (зі змінами).

59. Закон України від 1 грудня 998 року № 281-XIV «Про молодіжні та дитячі громадські організації» (зі змінами).

60. Закон України від 21 червня 2001 року № 2558-III «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю» (зі змінами).

III. Постанови

61. Указ Президента України від 11 вересня 2006 року №742/2006 «Про Концепцію подолання корупції в Україні «На шляху доброчесності».

62. Указ Президента України від 24 березня 2012 року №212/2012 «Про Стратегію державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні та першочергові заходи щодо її реалізації».

63. Указ Президента України від 19 жовтня 2012 року №604/2012 «Про заходи у зв'язку з відзначенням 70-ї річниці визволення України від фашистських загарбників та 70-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років».

64. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 січня 2009 р. № 41 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2009-2015».

65. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 березня 012 р. №350 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми протидії торгівлі людьми на період до 2015 року.

66. Постанова Кабінету Міністрів України від 24 червня 2006 р. № 879 «Про затвердження Стратегії демографічного розвитку в період до 2015 року».

67. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2006 р. № 1849 «Про затвердження Державної програми "Репродуктивне здоров'я нації" на період до 2015 року».

68. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 вересня 1997 р. №30615/1/1-12 «Про щорічне відзначення Міжнародного дня громадян похилого віку».
69. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. №1728-р «Про затвердження плану заходів щодо розвитку вищої освіти на період до 2015 року».
70. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2012 р. №236-р «Про затвердження плану заходів щодо формування громадянської культури та підвищення рівня толерантності у суспільстві».
71. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 березня 2011 р. №199-р «Про заходи з увічнення пам'яті про події Великої Вітчизняної війни 1941-1945 років та їх учасників на 2011-2015 роки».
72. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2012 р. №1002-р «Про схвалення Концепції Державної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2016 року».
73. Доручення Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2008 р. №11273/11/1-08 (п.11 Плану заходів щодо протидії проявам ксенофобії, расової та етнічної дискримінації в українському суспільстві).
74. Національна стратегія тристороннього співробітництва з протидії ВІЛ/СНІДу у сфері праці на 2012-2017 роки.

IV. Накази МОН України

75. Концепція національного виховання студентської молоді (Рішення колегії МОН від 25 червня 2009 р. протокол №7/2-4).
76. Наказ Державного Комітету України у справах сім'ї та молоді, Міністерства праці та соціальної політики України, Міністерства освіти і науки України від 15.02.2002 р. №31/105/95 «Про затвердження Положення про молодіжний трудовий загін».
77. Наказ МОН України від 10 вересня 2009 р. № 839 «Про впровадження принципів гендерної рівності в освіту» .

78. Наказ МОН України від 25 січня 2007р. №44 «Про затвердження заходів на виконання Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації» на період до 2015 року».
79. Наказ МОН України від 22 березня 2002 р. №210 «Про утворення фізкультурно-спортивних клубів та їх осередків у вищих, середніх і професійно-технічних навчальних закладах».
80. Наказ МОН України від 13 листопада 2007 р. №1004 «Примірне положення про студентський гуртожиток вищого навчального закладу».
81. Наказ МОН України від 24.05.2007 р. №420 «Про використання мобільних телефонів під час навчального процесу».
82. Наказ МОН України від 01.06.2009 р. №457 «Про затвердження плану заходів Міністерства освіти і науки України з виконання Загальнодержавної програми забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, лікування, догляду та підтримки ВІЛ -інфікованих і хворих на СНІД на 2009-2013 роки».
83. Наказ МОН України від 03.04.2001 р. №166 «Про затвердження Положення про студентське самоврядування у вищих навчальних закладах».
84. Наказ МОН України від 02.07.2009 р. №616 «Про внесення змін до Положення про психологічну службу системи освіти України».
85. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс]/Кабінет Міністрів України, 2016. – 40 с. -Режим доступу:<https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>